

Tỉnh Lâm Đồng: Phát triển du lịch hướng tới bền vững, trở thành ngành kinh tế động lực

ĐOÀN VĂN VIỆT*

Địa danh Lâm Đồng - Đà Lạt đã đi vào tâm trí của nhiều người như một vùng đất của miền du lịch với đất trời hiền hòa, khí hậu mát mẻ, ngàn hoa khoe sắc, công chiêng âm vang, con người mến khách... Với những tiềm năng, lợi thế đó, ngành “công nghiệp không khói” đã có những đóng góp nhất định vào phát triển kinh tế, chiếm tỷ trọng đáng kể trong tổng sản phẩm của địa phương (GRDP). Song, để du lịch thực sự trở thành ngành kinh tế động lực, Đảng bộ, chính quyền và nhân dân Lâm Đồng không những cần có quyết tâm cao, xác định đúng trọng tâm, trọng điểm mà còn phải thực hiện nhiều giải pháp sát hợp với thực tiễn, dành nguồn lực thỏa đáng để phát triển bền vững.

Du lịch phát triển, nhưng còn nhiều trăn trở

Với dân số hơn 1,2 triệu người thuộc 43 dân tộc anh em khắp các vùng miền cả nước hội tụ về, Lâm Đồng ẩn chứa trong mình những di sản văn hóa đặc sắc và nhiều phong tục, tập quán tốt đẹp. Cùng với điều kiện địa lý đa dạng, tự nhiên sinh thái phong phú - điểm nhấn là thành phố Đà Lạt - có nhiều tiềm năng, lợi thế về tài nguyên tự nhiên, nhân văn để phát triển du lịch. Vì vậy, trong nhiều năm qua, Đảng bộ, chính quyền tỉnh Lâm Đồng tập trung phát triển du lịch, xem đây là một trong

những động lực chính phát triển kinh tế của tỉnh, nhất là giai đoạn 2011 - 2015 đã có bước phát triển khả quan, khẳng định được thương hiệu trên thị trường du lịch trong và ngoài nước.

Nhiều địa phương quan tâm xây dựng, triển khai quy hoạch phát triển du lịch phù hợp với điều kiện, tiềm năng, thế mạnh của mình. Điển hình, thành phố Đà Lạt từng bước xây dựng thành phố sinh thái, văn minh, thân thiện, hướng đến trở thành một trong những trung tâm du lịch của cả nước với hệ thống cơ sở vật chất kỹ thuật ngày càng hoàn thiện, chất

lượng sản phẩm dịch vụ du lịch được cải thiện, cơ bản đáp ứng được nhu cầu, thị hiếu của du khách trong và ngoài nước; Cơ chế, chính sách đặc thù phát triển thành phố Đà Lạt theo Quyết định 1528/QĐ-TTg, ngày 3-9-2015, của Thủ tướng Chính phủ đã và đang mở ra cho Đà Lạt nhiều cơ hội thu hút các dự án đầu tư xây dựng khu du lịch quốc gia, khu du lịch trọng điểm, “làng đô thị xanh”, nông nghiệp ứng dụng công nghệ

* Phó Bí thư Tỉnh ủy, Trưởng Đoàn đại biểu Quốc hội tỉnh, Chủ tịch Ủy ban nhân dân tỉnh Lâm Đồng.

Thung lũng Tình yêu là điểm đến thu hút nhiều du khách ở thành phố Đà Lạt

ẢNH: TƯ LIỆU

cao... Thành phố Bảo Lộc cũng đã xây dựng và từng bước thực hiện phát triển du lịch trong quy hoạch chung về phát triển kinh tế - xã hội của địa phương...

Hoạt động tuyên truyền, quảng bá, xúc tiến về du lịch được chú trọng triển khai, nội dung đa dạng và phong phú dưới nhiều hình thức. Phát hành nhiều ấn phẩm; tổ chức tham gia nhiều hội chợ, triển lãm du lịch quốc tế lớn; đón tiếp và giới thiệu sản phẩm du lịch với nhiều đoàn khảo sát du lịch trong cũng như ngoài nước. Du lịch Lâm Đồng đã nhận được sự quan

tâm, đánh giá cao của một số tạp chí, kênh truyền hình quốc tế uy tín.

Tỉnh có nhiều chính sách ưu đãi, tạo điều kiện thu hút các nhà đầu tư phát huy nguồn lực xã hội để phát triển đa dạng các loại hình, sản phẩm, dịch vụ du lịch nhằm đáp ứng nhu cầu ngày càng cao của du khách. Bên cạnh những sản phẩm du lịch truyền thống như sinh thái, tham quan nghỉ dưỡng, MICE... đã có nhiều loại hình du lịch mới được hình thành như canh nông, mạo hiểm, cộng đồng, văn hóa, tâm linh... Cùng với rất nhiều

hoạt động, sự kiện văn hóa lễ hội, các giải thể thao, hội nghị, hội thảo mang tầm quốc gia và quốc tế được tổ chức thành công đã góp phần thu hút du khách đáng kể đến Lâm Đồng như Festival Hoa Đà Lạt, Tuần Văn hóa Trà Lâm Đồng, Năm du lịch quốc gia - Tây Nguyên - Đà Lạt, Lễ hội mùa hè, Giải đua xe đạp địa hình quốc tế, Giải Marathon quốc tế...

Thông qua chính sách hỗ trợ về đào tạo nghề cho người lao động trên địa bàn tỉnh và nguồn vốn hỗ trợ từ Trung ương, các tổ chức quốc tế..., Tỉnh tổ chức được nhiều khóa

đào tạo nâng cao chất lượng nguồn nhân lực cho các cơ sở kinh doanh trong ngành du lịch. Nhờ vậy, Lâm Đồng có khoảng 75% người trực tiếp làm du lịch được đào tạo, bồi dưỡng nghiệp vụ chuyên môn và ngoại ngữ.

Năm năm gần đây, Lâm Đồng đón hơn 20 triệu lượt du khách, trong đó có hơn 1 triệu lượt khách quốc tế. Hằng năm, tốc độ tăng trưởng trung bình về khách du lịch đạt 9,65%, ngày lưu trú bình quân đạt 2,45 ngày, thu nhập xã hội từ du lịch đạt khoảng 38.250 tỷ đồng. Tính đến tháng 6-2016, Lâm Đồng có 1.007 cơ sở lưu trú du lịch (với 16.355 phòng, trong đó 335 khách sạn từ 1 đến 5 sao); 34 khu, điểm kinh doanh du lịch, 3 sân golf và trên 60 điểm tham quan miễn phí; 42 doanh nghiệp kinh doanh lữ hành. Du lịch đã thu hút và giải quyết việc làm cho hơn 10.500 lao động trực tiếp và khoảng 25.000 lao động gián tiếp có liên quan đến hoạt động du lịch.

Những kết quả đạt được thể hiện sự cố gắng của chính quyền, cộng đồng doanh nghiệp du lịch, nhân dân Lâm Đồng đã chung sức, đồng lòng thực hiện chủ trương phát triển du lịch. Tuy nhiên, con đường đến với du lịch phát triển theo hướng bền vững trong thời gian qua cũng còn nhiều trăn trở. Đó là:

1- Du lịch chưa thể hiện được vai trò của một ngành kinh tế động lực. Công tác lãnh đạo, chỉ đạo, phối hợp triển khai thực hiện những nhiệm vụ, giải pháp phát triển du lịch ở một số địa phương, cơ quan, đơn vị chưa được quan tâm đúng mức, thiếu tính chủ động và chưa thường xuyên.

2- Việc thực hiện chương trình trọng tâm và các công trình trọng điểm về du lịch triển khai khá chậm. Kết cấu hạ tầng giao thông tuy được quan tâm đầu tư nâng cấp nhưng vẫn chưa đáp ứng được yêu cầu phát triển của nền kinh tế địa phương nói chung, phát triển du lịch nói riêng. Công tác thu hút đầu tư vào lĩnh vực du lịch có chuyển biến, lượng vốn đăng ký đầu tư lớn nhưng số dự án triển khai chiếm tỷ lệ rất thấp. Trong số những dự án đầu tư được triển khai vẫn còn nhiều dự án chậm tiến độ, thời gian triển khai kéo dài, làm ảnh hưởng đến việc đa dạng hóa sản phẩm du lịch.

3- Sản phẩm du lịch tuy phong phú nhưng tính cạnh tranh chưa cao. Nhiều chương trình du lịch còn đơn điệu, trùng lặp, chưa đáp ứng nhu cầu đa dạng của các đối tượng và thị trường khách du lịch.

4- Nguồn nhân lực du lịch vẫn chưa đáp ứng được yêu cầu ngày càng cao của phát triển du lịch bền vững và hội nhập quốc tế; đội ngũ người

làm du lịch chuyên nghiệp có trình độ chuyên môn nghiệp vụ, ngoại ngữ vẫn còn thiếu.

5- Công tác tuyên truyền, quảng bá, xúc tiến du lịch đối với thị trường nước ngoài còn yếu. Sự phối hợp giữa các sở, ban, ngành và địa phương trong hoạt động tuyên truyền, quảng bá xúc tiến du lịch và tổ chức các chương trình, sự kiện tại địa phương chưa được chặt chẽ.

Những bài học kinh nghiệm quý

Thứ nhất, các địa phương trong tỉnh đã biết chủ động trong xây dựng và thực hiện quy hoạch, kế hoạch phát triển du lịch theo định hướng chung của tỉnh; Sự điều hành phù hợp với thực tiễn của chính quyền các cấp; sự phối hợp, liên kết giữa các doanh nghiệp, cơ sở kinh doanh dịch vụ du lịch, người làm du lịch để phát triển du lịch chuyên nghiệp, có trọng tâm, trọng điểm; Chú trọng phát triển theo chiều sâu, bảo đảm chất lượng và hiệu quả, khẳng định thương hiệu và khả năng cạnh tranh là cơ sở để bảo đảm phát triển du lịch bền vững.

Thứ hai, cơ chế, chính sách phát triển du lịch được ban hành kịp thời. Những vướng mắc trong đầu tư, tổ chức hoạt động du lịch được nhanh chóng giải quyết; Công tác kiểm tra, giám sát, xử lý vi phạm trong du lịch được tăng

cường là những điều kiện bảo đảm du lịch phát triển nhanh, mạnh và đúng định hướng.

Thứ ba, đã xem công tác truyền thông, quảng bá, xúc tiến du lịch là rất quan trọng để phát triển du lịch trong điều kiện kinh tế thị trường, xã hội thông tin và cuộc cách mạng công nghiệp 4.0.

Thứ tư, cải cách mạnh mẽ thủ tục hành chính. Tháo gỡ những nút thắt, điểm nghẽn trong thủ tục hành chính, thủ tục đầu tư, hoạt động du lịch, xuất nhập cảnh... Tạo điều kiện thuận lợi thúc đẩy du lịch phát triển.

Phát triển du lịch hướng tới bền vững, trở thành ngành kinh tế động lực

Với quan điểm: “*Xây dựng du lịch trở thành ngành kinh tế động lực là trách nhiệm chung của cả hệ thống chính trị dưới sự lãnh đạo của các cấp ủy Đảng; sự điều hành của chính quyền địa phương, sự tham gia tích cực của nhân dân và cộng đồng doanh nghiệp*”, Đảng bộ, chính quyền tỉnh Lâm Đồng đề ra mục tiêu phát triển du lịch trên nền tảng khai thác có hiệu quả các tiềm năng, thế mạnh, phát huy lợi thế của địa phương về khí hậu, cảnh quan, môi trường, văn hóa... Tăng tỷ trọng ngành du lịch trong GRDP của tỉnh đến năm 2020 đạt khoảng 35%, đến năm 2025 đạt trên 37%. Số lượng du khách tăng 9% -

10%/năm, khách quốc tế chiếm 11% - 12%. Phát triển hệ thống cơ sở lưu trú du lịch cao cấp. Đến năm 2020 thu hút khoảng 13.000 lao động trực tiếp phục vụ du lịch, trong đó có 80% lao động được qua đào tạo nghiệp vụ du lịch, ngoại ngữ... Để đạt được những mục tiêu trên, trong thời gian tới Đảng bộ, chính quyền, cộng đồng doanh nghiệp và nhân dân Lâm Đồng cần tập trung thực hiện một số giải pháp cơ bản sau:

Một là, tiếp tục thực hiện đa dạng hóa các sản phẩm du lịch. Xác định các loại hình du lịch đặc thù, có tính cạnh tranh cao, có nét đặc trưng khác biệt mang thương hiệu du lịch Đà Lạt, Lâm Đồng, phù hợp với điều kiện của địa phương và nhu cầu của du khách để ưu tiên phát triển như sinh thái, tham quan nghỉ dưỡng, MICE... Chú trọng đến những loại hình du lịch mới để đầu tư, nhanh chóng triển khai quy hoạch phát triển nông nghiệp công nghệ cao gắn với du lịch; xây dựng cơ chế, chính sách phù hợp để hỗ trợ và phát triển mô hình du lịch canh nông. Đầu tư thích đáng các dự án khu vui chơi giải trí tổng hợp, giải trí về đêm ở trung tâm thành phố Đà Lạt và một số địa bàn trọng điểm. Đẩy nhanh tiến độ đầu tư các dự án đang triển khai để tạo ra sản phẩm du lịch mới, hấp dẫn.

Hai là, phát triển thị trường khách du lịch. Khẳng định, khách trong nước giữ vai trò quyết định, khách quốc tế giữ vị trí quan trọng trong chiến lược phát triển ngành du lịch. Chú trọng phát triển thị trường khách du lịch truyền thống từ Thành phố Hồ Chí Minh, các tỉnh miền Đông Nam bộ, đồng bằng sông Cửu Long, duyên hải Nam Trung bộ; mở rộng thu hút thị trường các tỉnh khu vực Bắc Trung bộ, miền Bắc. Khai thác thị trường khách du lịch quốc tế trọng điểm ở Châu Á; đặc biệt quan tâm thị trường Nhật Bản, Hàn Quốc, Thái Lan, Xin-ga-po, Trung Quốc...

Ba là, xây dựng môi trường du lịch bền vững. Xây dựng Đà Lạt - Lâm Đồng thành điểm đến hấp dẫn, tạo ấn tượng tốt cho du khách, có môi trường tự nhiên “Xanh - Sạch - Đẹp”; môi trường xã hội an toàn, thân thiện, văn minh. Vận động các đơn vị kinh doanh du lịch tham gia các chương trình bảo vệ môi trường, phát triển du lịch bền vững. Xây dựng tiêu chí xét tặng, công nhận các danh hiệu “Du lịch thân thiện môi trường”, “Du lịch có trách nhiệm” trong hoạt động du lịch. Tăng cường kiểm tra, giám sát nhằm đảm bảo duy trì chất lượng sản phẩm, dịch vụ du lịch tạo môi trường cạnh tranh lành mạnh trong hoạt động du lịch. Xây dựng và ban

hành Bộ quy tắc ứng xử văn hóa trong hoạt động du lịch, phát huy hình ảnh con người Đà Lạt - Lâm Đồng “hiền hòa, thanh lịch, mến khách”.

Bốn là, phát triển đồng bộ kết cấu hạ tầng phục vụ du lịch. Việc phát triển đồng bộ kết cấu hạ tầng vừa phục vụ cho nhu cầu xã hội, vừa đáp ứng yêu cầu phát triển du lịch. Cần chủ động và tranh thủ các nguồn lực trong xã hội để đầu tư đồng bộ, hiện đại hệ thống hạ tầng phục vụ phát triển du lịch như hệ thống giao thông nội thành, nội tỉnh, liên tỉnh; phát triển hệ thống bãi đỗ xe, nhà vệ sinh công cộng; xây dựng đồng bộ hệ thống cấp thoát nước và xử lý nước thải, rác thải; hạ tầng thông tin, truyền thông, điện lực và chiếu sáng công cộng; các thiết chế văn hóa; quy hoạch, xây dựng các trung tâm mua sắm, tập trung vào các sản phẩm truyền thống đặc trưng, đặc sản chất lượng cao, có thương hiệu của địa phương để phục vụ du khách.

Ưu tiên đầu tư tuyến đường cao tốc Dầu Giây - Liên Khương, các tuyến quốc lộ, tỉnh lộ, đường tránh đô thị thành phố Đà Lạt, Bảo Lộc và đường nối vào khu du lịch quốc gia, khu du lịch trọng điểm. Nâng cao chất lượng, tăng tần suất các tuyến hiện đang khai thác tại Cảng hàng không Liên Khương. Đầu tư xây dựng hạ tầng du lịch tại

các khu du lịch quốc gia, khu du lịch trọng điểm, làng nghề có tiềm năng phát triển du lịch ở các làng hoa, làng rau, các trạm dừng chân trên tuyến quốc lộ.

Năm là, nâng cao chất lượng nguồn nhân lực ngành du lịch. Xây dựng chiến lược đào tạo và phát triển nguồn nhân lực phục vụ hoạt động du lịch bảo đảm về lượng và chất. Khuyến khích thực hiện xã hội hóa giáo dục, chủ động liên kết với các cơ sở giáo dục, đào tạo có uy tín trong thực hiện chiến lược xây dựng Lâm Đồng trở thành một trong những trung tâm phát triển nguồn nhân lực cho ngành du lịch nhằm đáp ứng cho công tác hoạch định chính sách, chiến lược phát triển du lịch bền vững.

Sáu là, nâng cao hiệu quả trong công tác quản lý Nhà nước về du lịch. Đẩy nhanh tiến độ triển khai thực hiện có hiệu quả các *chiến lược, quy hoạch, kế hoạch phát triển du lịch* phù hợp với quy hoạch phát triển của các địa phương. Quan tâm giải quyết tốt mối quan hệ hài hòa giữa phát triển du lịch với phát triển thương mại, công nghiệp, nông nghiệp; phát triển du lịch gắn với bảo tồn và phát huy các giá trị văn hóa đặc sắc dân tộc, gắn với bảo vệ tài nguyên thiên nhiên, môi trường. Cụ thể hóa các *cơ chế, chính sách ưu đãi đặc thù trên lĩnh vực du lịch* nhằm

thu hút và đẩy nhanh tiến độ đầu tư tại các khu du lịch. Ưu tiên các nguồn lực, đẩy mạnh thu hút khách du lịch từ những thị trường tiềm năng. Thu hút các nhà đầu tư có tiềm lực, kinh nghiệm và thương hiệu đầu tư, phát triển các sản phẩm du lịch đặc trưng, có chất lượng. Tạo điều kiện cho các doanh nghiệp du lịch, cơ sở du lịch cộng đồng, du lịch nông nghiệp đầu tư nâng cao chất lượng sản phẩm, dịch vụ hiện có. Đa dạng hóa và nâng cao chất lượng *công tác tuyên truyền, quảng bá, xúc tiến du lịch*, tham gia các chương trình xúc tiến du lịch phù hợp với mục tiêu của tỉnh. Tăng cường hợp tác quốc tế, tranh thủ sự hỗ trợ của các nước, các tổ chức quốc tế góp phần đẩy nhanh sự phát triển và hội nhập của du lịch Lâm Đồng. Tăng cường *sự lãnh đạo, chỉ đạo của các cấp ủy và nâng cao hiệu lực, hiệu quả quản lý nhà nước về du lịch*. Chú trọng xây dựng cơ chế phối hợp đồng bộ giữa ngành du lịch và các ngành chức năng trên lĩnh vực quản lý du lịch, dịch vụ; tạo điều kiện thuận lợi cho doanh nghiệp kinh doanh du lịch; bảo đảm an ninh trật tự, an toàn vệ sinh thực phẩm, môi trường cảnh quan, môi trường xã hội tại các cơ sở kinh doanh du lịch, tạo lập môi trường kinh doanh lành mạnh và thúc đẩy dịch vụ du lịch phát triển ■